

Procesplan Duurzaamheidsvisie Midden-Groningen

In dit Plan van Aanpak wordt beknopt beschreven:

- Hoe het proces om te komen tot een duurzaamheidsvisie wordt vormgegeven. Het gaat dan met name over hoe de gemeenteraad, het college van B&W, medewerkers van de gemeente, inwoners en andere stakeholders in het proces worden betrokken.
- Hoe de globale planning er uit ziet.

Duurzaamheidsvisie op hoofdlijnen

Beoogde inhoud van de visie

De duurzaamheidsvisie Midden-Groningen bevat een duidelijke missie die wordt vertaald naar ambities en doelen voor de korte termijn (t/m 2021) en de langere termijn (2030). De visie, ambities en doelen zijn afgestemd op Europees, nationaal en provinciaal beleid (met name de Regionale Energie Strategie (RES) en de Omgevingsvisie).

Reikwijdte van de duurzaamheidsvisie

De duurzaamheidsvisie heeft een brede insteek. Duurzaamheidsthema's worden op basis van de 'People, Planet, Profit'- benadering geselecteerd en uitgewerkt. Daarbij geldt dat met name de thema's die voor de gemeente Midden-Groningen relevant zijn worden opgenomen in de duurzaamheidsvisie. Er zal daarbij een verbinding worden gemaakt met de 'Global Sustainability Goals'. Thema's die in ieder geval een duidelijke plek in de visie krijgen zijn de energietransitie (besparing, opwekking), de gebouwde omgeving (woningen, (kantoor-)gebouwen), de sociale aspecten van duurzaamheid (hoe maken we het voor iedereen mogelijk om mee te doen) en de gemeentelijke organisatie (gebouwen, groenbeheer, fair trade, energiebeheer, wagenpark).

Aansluiten bij bestaand beleid

Voor meerdere thema's is al beleid opgesteld (afval, groenbeleid, woonvisie). Hierbij wordt in de duurzaamheidsvisie aansluiting gezocht. Tevens zal aansluiting worden gezocht bij het thema klimaatadaptatie. Klimaatadaptatie is een koppelingskans die nadrukkelijk aan de orde is in het kader van herstructureringsprojecten die worden opgestart in het kader van de doelstelling 'van het gas af'.

Uitvoeringsprogramma en monitoring

Aan de duurzaamheidsvisie wordt een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen gekoppeld. Het uitvoeringsprogramma kent (vanzelfsprekend) een korte termijn horizon en zal in elk geval bestaan uit een aantal grotere 'dragende' projecten waarmee snel stevige stappen kunnen worden gezet in de realisatie van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente, een aantal quick wins en politiek relevante thema's. Grotere dragende projecten zijn bijvoorbeeld 'het realiseren van woningbouwprojecten van het gas af' en 'de realisatie van de tweede fase van het warmtenet in Hoogezand'. In het uitvoeringsprogramma zal ook worden ingegaan op de monitoring van het programma.

Financiën

Het uitvoeringsprogramma kent een financiële paragraaf om inzicht te krijgen in de benodigde middelen en formatie.

Het Proces.

Een belangrijk uitgangspunt bij het opstellen van de visie is dat partijen die zich betrokken voelen bij de duurzame ontwikkeling van de gemeente Midden-Groningen de mogelijkheid hebben om bij te dragen aan de ontwikkeling van de duurzaamheidsvisie. Dit vraagt om een open planproces waarbij participatie en communicatie een belangrijke rol spelen en dat leidt tot een breed gedragen visie waarbij betrokkenen mede-eigenaarschap voelen. Met een op dergelijke wijze vormgegeven proces wordt een duurzaamheidsvisie ontwikkeld die richting geeft aan de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid en waarbij betrokken partijen hun verantwoordelijkheid kunnen nemen (en waarbij niet alleen naar de gemeente wordt gekeken).

Hieronder wordt uiteengezet hoe dit planproces in te richten. Hierbij is evenwicht gezocht in het organiseren van inbreng en betrokkenheid van stakeholders en de beoogde opleveringstijd van de duurzaamheidsvisie (behandeling in de Raad juni 2019).

We onderscheiden in het planproces:

- Gemeenteraad en gemeentebestuur
- de gemeentelijke organisatie

En een aantal externe stakeholders:

- bewoners, bewoners(organisaties), energie coöperaties, dorpsverenigingen, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, beroeps/brancheorganisaties (LTO-Noord,..), industrie en MKB vertegenwoordigers, natuur(beheer)organisaties, overige overheden (provincie, waterschap), ...

In onderstaande paragrafen wordt kort beschreven op welke wijze de verschillende stakeholdersgroepen worden betrokken in het proces.

Gemeenteraad en gemeentebestuur

Gemeenteraad

Voorafgaand aan het proces voor het opstellen van de Duurzaamheidsvisie is op 22 november 2018 een beeldvormende bijeenkomst georganiseerd over de energietransitie. In de startfase voor het opstellen van deze duurzaamheidsvisie wordt de gemeenteraad gevraagd inhoudelijke input te leveren aan de visie. Prioriteiten in thema's, reikwijdte van de visie en rollen en taken van de gemeente worden daarmee scherper. Dit zal plaatsvinden in de Raadcommissievergadering van 7 maart 2019. Deze Raadcommissie van 7 maart is expliciet bedoeld om als Raad kaders te stellen. Het bestuurlijke tijdsplan ziet er als volgt uit: 1 juli behandeling Directieteam, 9 juli College, 5 september behandeling Raadcommissie, 19 september behandeling Raad.

Gemeentebestuur

Coördinerend bestuurder is Peter Verschuren. Regelmatig zal er daarom contact zijn met Peter Verschuren als portefeuillehouder. Omdat echter de duurzaamheidsvisie individuele bestuurdersportefeuilles overstijgt is het ook wenselijk om in de startfase van het project met de meest betrokken bestuurders van gedachten te wisselen over eerdergenoemde onderwerpen (portefeuillehouders economie, leefbaarheid en wonen, duurzaamheid en energie). *Op 12 februari* wordt een themabijeenkomst gepland.

De gemeentelijke organisatie

Duurzaamheidsbeleid dient uiteindelijk integraal zichtbaar te zijn in de werkwijze van de gehele gemeentelijke organisatie omdat het een rol speelt in *alle* beleidsvelden.

Een deel van de medewerkers voelt zich al verbonden met duurzaamheidsthema's omdat duurzaamheid al onderdeel is van divers beleid. Integrale verbinding vraagt echter ook om betrokkenheid van medewerkers die in de dagelijkse werkpraktijk nog niet, of maar weinig, te maken hebben met duurzame ontwikkeling.

Voor het opstellen van de duurzaamheidsvisie zal een interne werkgroep worden opgericht en zal een aantal 'meedenksessies' als ook een aantal individuele gesprekken met geïnteresseerden worden georganiseerd.

Externe stakeholders.

Verwijzend naar belangrijke uitgangspunten van het gemeentelijk beleid (van 'buiten naar binnen', 'ieder mens telt', en 'economie van de toekomst'), is het belangrijk om externe stakeholders goed te betrekken. Gezien de doorlooptijd en de omvang van het project zal een balans moeten worden gezocht naar het faciliteren van actieve participatie van externe partijen en het opleveren van een heldere, goed bruikbare, zo breed mogelijk gedragen duurzaamheidsvisie in september 2019.

Dat doen we op verschillende manieren:

Klankbordgroep

Om betrokkenheid van de brede groep van stakeholders afkomstig uit de gemeente Midden-Groningen te borgen wordt een klankbordgroep samengesteld die gedurende het traject maandelijks bijeenkomt om de tussenresultaten te bespreken. De klankbordgroep speelt ook een rol bij de toetsing van de concept-visie. De klankbordgroep bestaat uit betrokken burgers en bedrijven (5-7 leden).

De klankbordgroep wordt samengesteld op basis van contacten 'in het eigen netwerk' van de ambtenaren en bestuurders van de gemeente Midden-Groningen, en de projectleider. De klankbordgroep komt zo snel mogelijk, doch uiterlijk half februari voor het eerst bijeen. De klankbordgroep heeft een adviserende rol en draagt geen verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke duurzaamheidsvisie.

Ontwerpbijeenkomsten

Voor alle partijen die zich betrokken voelen bij het ontwikkelen van de duurzaamheidsvisie worden 2 "charrettes" georganiseerd in maart en april. De doelgroep is breed: bewoners, bewonersorganisaties, energie coöperaties, dorpsverenigingen, woningcorporaties, maatschappelijke organisaties, beroeps/brancheorganisaties (LTO-Noord), industrie en MKB vertegenwoordigers. Charrettes zijn ontwerpbijeenkomsten waarbij deelnemers op actieve wijze een inbreng hebben in het ontwerp van de duurzaamheidsvisie.

Er wordt ingezet op een grote opkomst bij de charrettes door ruim aandacht te geven aan de communicatie over de charrettes. Bij de charrettes zal ook aandacht zijn voor het visualiseren van duurzaamheidsthema's.

De klankbordgroep en de charrettes zijn bedoeld voor een breed scala aan stakeholders. In aanvulling hierop zullen individuele gesprekken met een aantal woningcorporaties en bedrijven worden gevoerd.

Woningbouwcorporaties

Corporaties spelen een belangrijke rol in het verduurzamen van de gebouwde omgeving en de leefomgeving. Daarom wordt met elke woningbouwcorporatie een individueel gesprek ingepland.

Bedrijven

Met het bedrijfsleven kan een aantal (individuele) gesprekken worden gevoerd met partijen die naar verwachting een belangrijke rol kunnen/willen spelen in de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid van de gemeente.

Toetsende gesprekken over concept-visie

In de eindfase van het project worden toetsende gesprekken met externe stakeholders georganiseerd om de concept duurzaamheidsvisie te toetsen: sluit de visie aan bij de verwachtingen en zien de stakeholders voldoende aanknopingspunten voor een eventuele eigen rol in de uitvoering? Voor deze toetsing zal de klankbordgroep, eventueel aangevuld met een aantal partijen uit de charrettes, worden gevraagd.

Globale planning

Tijd	Activiteit
december	Voorbereiding: interne gesprekken, plan van aanpak, inventarisatie bestaand beleid.
januari	Consultatie interne stakeholders, eerste contouren visie, opstart externe stakeholderanalyse
februari	Voorbereiding charrettes, consultatie externe stakeholders (corporaties)
Maart	Raadscommissievergadering, uitvoering charrettes, consultatie externe stakeholders (bedrijven).
April	Uitwerking van concept visie.
Mei/Juni	Toetsing concept externen, bijstelling concept op basis van toetsing, oplevering visie.
Juli t/m september	Besluitvormingstraject Directie, College, Raadscommissie, Raad.

Daarnaast wordt regelmatig met de interne werkgroep en de klankbordgroep overlegd.